

# En reise til Iona

Britt Anderson

**M**in reise til Iona var så helt annerledes enn den noen av dere skal ut på i juni 2014.\*

På 1950-tallet arbeidet jeg som sykepleier på Ita Wegman-klinikken i Dornach. Dr. Fichter og Helene Eukster skulle på en lang reise til blant annet Iona, og de ba meg bli med. (Dr. Fichter arbeidet på klinikken og Helene Eukster var delaktig i oppstarten av det første helsepedagogiske hjem i Arlesheim.) De hadde tidligere fått høre mye fra Marie Steiner og Ita Wegman om deres reiser til Irland, Iona og Staffa. Jeg derimot, hadde aldri hørt tale hverken om Iona, Staffa eller druidene.

Jeg måtte hjem til Göteborg først, og vi ble enige om å møtes i London. Flyreiser var jo ikke så vanlig på den tiden, så jeg tok passasjerbåt. Før vi forlot England, besøkte vi stensetningen Stonehenge, som er rester av en gammel druidehelgdom.

Vi reiste videre med tog og buss og kom med tid og stunder med båt over til Irland og Dublin. Vi reiste på kryss og tvers på denne vakre øya og tilbragte noen herlige uker der. På dagtid oppsøkte vi lignende steder som Stonehenge. Vi fant store stensetninger, dolmer, keltiske sten kors og besøkte underjordiske innvielsesgrotter.

Om kveldene snakket vi om hva vi hadde opplevd, og mine to reisefeller fortalte det de visste gjennom beretninger fra Marie Steiner og Ita Wegman. Vi leste også Steiners foredrag om druidene. På den måten fikk jeg en grundig innføring i

den gamle kulturen i Irland og var godt forberedt til å forstå hvor viktig Iona hadde vært.

På den tiden fantes det ikke turisme der, vi brukte tog, buss eller båt som best det gikk for å komme frem. Vi kom til øya Mull. Det var høst, det regnet og blåste. Dessuten var det søndag, og søndagen ble holdt hellig i Skottland på den tiden. Da skulle ingen arbeide, og det gikk hverken tog eller buss. Heller ingen båt ville tatt oss over til Iona på grunn av stormen. Det fantes ikke noe hotell eller pensjonat og derfor ingen steder å overnatte. Til slutt fikk vi sove i en hengekøye i et skur på den primitive kaia. Vi la oss andføttes og fikk vel en slags søvn til slutt.

Neste dag fikk vi med nød og neppe bli med postbåten over til Iona. Den var helt åpen, med en liten påhengsmotor. Det var fremdeles sterk vind og bølgene slo over relingen. Da vi gikk i land på Iona, var vi som dyppet i havet – søkk våte. Dr. Fichter hadde bestilt plass til oss på en bondegård hvor Marie Steiner og Ita Wegman tidligere hadde bodd, og der fikk vi skiftet til tørre klær. Det var ordentlig jordbruk på Iona på den tiden, med små gårder og kuer som gresset fredfullt overalt.

Den hellige Columban hadde et eget sted på Iona som han brukte når han lengtet etter sitt egentlige hjemsted i Irland. Der kunne han sitte beskyttet og uforstyrret i kontemplasjon i naturen, uten å se havet, bare himmelen.

Han hadde en gang vært en tid i kloster i Irland, og hadde skrevet av et evangelium. «Til kuen hører kalven», mente Columban og nektet å gi avkall på avskriften. Det ble krig om hvem som skulle ha denne. Mange døde, og mange følte at det var hans skyld. Han flyktet derfor sammen

\* Se Sissel Jenseths artikkel «Studiereise til øyene Iona og Staffa utenfor Skottlands vestkyst», Antroposofi i Norge 3-2013, s. 18 flg.

Staffa i fugleperspektiv, med inngangen til «Fingals hule» nederst.



med 12 venner i en båt, uten styring, og lot skjebnen råde. Omsider havnet de på Iona og slik ble Iona en druidekoloni.

Vi lette etter Columbans meditasjonssted på Iona, men fant det ikke. En morgen jeg våknet tidlig, gikk jeg ut i landskapet, og plutselig befant jeg meg på et sted hvor stillheten var påtagende, vinden var fraværende, og det var helt stille. Jeg kunne ikke se havet, bare himmelen. Da forsto jeg at det stedet vi hadde lett etter, plutselig var funnet.

Vi vandret rundt i omgivelsene og fant de gamle ruinene av kirker som en gang hadde stått der. Alt var overvokst av roser. Alt var frodig, grønt, fredfullt og stille, en hellig atmosfære. På Iona finnes også kongegraver; her fikk blant annet mange norske konger sin grav.

Dun-I er det høyeste punktet på denne flate øya. Der satt i gamle tider den av druidene som overvåket selve innvielsen i grotten på Staffa.

Vår forhåpning med denne turen var jo at vi skulle kunne komme over til hulen på Staffa, men vi måtte være på Iona flere dager på grunn av uværet. Stormen ga seg etter hvert, men bølgene var ennå så høye at ingen turte å nærme seg Staffa. Så en morgen fikk vi plutselig høre at noen ville ta turen over. Vi kom oss til stranden og ba om å få være med. Vi var noen stykker i denne lille båten med påhengsmotor. Vi dro så nære øya vi

turte på grunn av de høye bølgene, og vi fikk et glimt av selve grotten, «Fingals hule». Så satt vi der utenfor. Han som kjørte den lille båten, slo av motoren og vi ble gynget på disse lange Atlanterhavs-bølgene og kunne så vidt se inn i denne dype grotten omgitt av basaltsøyler.

Den som skulle innvies, ble lagt i en liten åpen båt uten årer og ble med bølgene ført inn i grotten.

Det hele ble ledet av druiden oppe fra toppen av Dun-I på Iona. Han kunne hemmelighetene om himmel og jord, han kunne styre båten slik at innvielsen gikk sin gang. Han visste når det var mulig å få dette til, og at båten kunne komme ut etter tre dager. Han overvåket selve innvielsen der inne i Fingalshulen fra toppen av Dun-I.

Da jeg satt der i båten med bølgene som vugget oss, var det at jeg hørte en vidunderlig, overnaturlig musikk. For meg var dette helt eventyrlig vakkert, noe slikt hadde jeg aldri opplevd før, og tonene var helt ukjente for meg.

Da vi kom tilbake til Dornach flere uker senere, ble vi invitert til noen venner av dr. Fichter, og vi fortalte begeistret om våre opplevelser. Da satte de på en grammofonplate, og jeg gjenkjente musikken jeg hadde hørt der i båten utenfor grotten! Det var den berømte ouverturen «Die Hebriden» av Felix Mendelssohn. Det var som å sitte der, henført, utenfor hulen igjen. Ω